

LV

LV

LV

EIROPAS KOMISIJA

Briselē, 21.3.2011
COM(2011) 137 galīgā redakcija

2008/0090 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,

**ar ko groza Regulu (EK) Nr. 1049/2001 par publisku piekļuvi Eiropas Parlamenta,
Padomes un Komisijas dokumentiem**

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. Komisija 2008. gada 30. aprīlī iesniedza priekšlikumu par Regulas (EK) Nr. 1049/2001 pārstrādāšanu¹. Eiropas Parlaments nobalsoja par ziņojumu, kurā iekļauti daudzi grozījumi, taču nolēma nebalsot par pievienoto normatīvo rezolūciju. Rezultātā nav Eiropas Parlamenta nostājas pirmajā lasījumā.
2. Pēc Eiropas Parlamenta vēlēšanām, kas notika 2009. gada jūnijā, jaunievēlētais Parlaments saskaņā ar sava Reglamenta 214. pantu atsāka darbu pie tiesību akta priekšlikuma. 2010. gada maijā Eiropas Parlamentā tika iesniegts grozīts ziņojuma projekts. Eiropas Parlamenta Konstitucionālo jautājumu komiteja un Līgumrakstu komiteja attiecīgi 2010. gada 30. novembrī un 2010. gada 1. decembrī iesniedza savus atzinumus par Komisijas priekšlikumu. Pilsoņu brīvību komiteja ziņojuma projektu vēl nav pieņēmusi. Datums, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta nostāju pirmajā lasījumā, vēl nav noteikts.
3. Lisabonas līgums ir stājies spēkā 2009. gada 1. decembrī. Juridiskais pamats sabiedrības piekļuvei dokumentiem tagad ir Līguma par Eiropas Savienības darbību konsolidētās versijas 15. panta 3. punkts. Ar šo jauno noteikumu paplašina sabiedrības tiesības piekļūt visu Savienības iestāžu, struktūru, biroju un aģentūru dokumentiem. Šis noteikums attiecas uz Eiropas Savienības Tiesu, Eiropas Centrālo banku un Eiropas Investīciju banku tikai tajos gadījumos, kad tās veic administratīvus pienākumus. Šobrīd spēkā esošo regulu tieši piemēro tikai attiecībā uz Eiropas Parlamentu, Padomi un Komisiju. Tomēr tās piemērošanas joma ir paplašināta uz aģentūrām, pamatojoties uz īpašu noteikumu, kas iekļauts aģentūru attiecīgajos dibināšanas aktos. Turklāt vairākas iestādes un struktūras ir brīvprātīgi pieņēmušas aktus, kuros izklāstīti tādi noteikumi par piekļuvei dokumentiem, kuri ir identiski vai līdzīgi Regulas (EK) Nr. 1049/2001 noteikumiem.
4. Lai ņemtu vērā šo institucionālās piemērošanas jomas paplašināšanu attiecībā uz sabiedrības tiesībām piekļūt dokumentiem, Komisija 2008. gada 30. aprīļa priekšlikumu par Regulas (EK) Nr. 1049/2001 pārstrādāšanu ir iekļāvusi savā paziņojumā „Lisabonas līguma stāšanās spēkā ietekme uz pašreizējām starpiestāžu lēmumu pieņemšanas procedūrām”². Tāpēc likumdevēji varētu iekļaut šo pielāgojumu jaunajam Līgumam šobrīd notiekošajā parastajā likumdošanas procedūrā.
5. Vairāk nekā gadu pēc Lisabonas līguma stāšanās spēkā joprojām nav izredžu pieņemt jaunu regulu par sabiedrības piekļuvei dokumentiem, kura aizstās Regulu (EK) Nr. 1049/2001. Diskusijas Eiropas Parlamentā un Padomē ir apliecinājušas to, ka viedokļi par regulas grozīšanu ievērojami atšķiras.
6. Pat ja praksē vairums Eiropas Savienības iestāžu, struktūru, biroju un aģentūru piemēro Regulu (EK) Nr. 1049/2001 vai – brīvprātīgā kārtā – līdzīgus noteikumus, saskaņā ar Līgumu pastāv juridiskas saistības paplašināt piekļuves tiesības, attiecinot tās uz visām šīm iestādēm, struktūrām, birojiem un aģentūrām.

¹ COM(2008) 229.

² COM(2009) 665.

7. Tā kā vairums Eiropas Savienības iestāžu, struktūru, biroju un aģentūru piemēro regulu vai līdzīgus noteikumus, šobrīd spēkā esošās regulas institucionālo piemērošanas jomu var paplašināt uz visām šīm iestādēm, struktūrām, birojiem un aģentūrām, ievērojot Līgumā noteiktos ierobežojumus attiecībā uz Eiropas Savienības Tiesu, Eiropas Centrālo banku un Eiropas Investīciju banku.
8. Tāpēc Komisija uzskata, ka Regula (EK) Nr. 1049/2001 ir nekavējoties jāgroza, lai paplašinātu tās institucionālo piemērošanas jomu atbilstoši dokumentu piekļuves jaunajam juridiskajam pamatam, kas noteikts Līguma par Eiropas Savienības darbību 15. panta 3. punktā. Tas neskar pašreiz notiekošo procedūru Regulas (EK) Nr. 1049/2001 pārstrādāšanai, balstoties uz Komisijas 2008. gada aprīļa priekšlikumu.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,

**ar ko groza Regulu (EK) Nr. 1049/2001 par publisku piekļuvi Eiropas Parlamenta,
Padomes un Komisijas dokumentiem**

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 15. panta 3. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Vispārējie principi un ierobežojumi, pamatojoties uz sabiedriskām vai privātām interesēm, kas reglamentē sabiedrības tiesības piekļūt dokumentiem, ir izklāstīti Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 30. maija Regulā (EK) Nr. 1049/2001 par publisku piekļuvi Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas dokumentiem³, kas tika pieņemta uz Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 255. panta 2. punkta pamata.
- (2) Saskaņā ar šo pantu Regula (EK) Nr. 1049/2001 attiecas tikai uz sabiedrības tiesībām piekļūt Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas dokumentiem.
- (3) Pēc Lisabonas līguma stāšanās spēkā Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 255. pants tika aizstāts ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 15. panta 3. punktu.
- (4) Saskaņā ar jauno noteikumu jebkuram Savienības pilsonim, kā arī jebkurai fiziskai personai, kas dzīvo kādā dalībvalstī, vai juridiskai personai, kam ir juridiskā adrese kādā dalībvalstī, ir tiesības piekļūt Savienības iestāžu un struktūru dokumentiem, neatkarīgi no to veida, ievērojot principus un nosacījumus, ko likumdevējs ir noteicis saskaņā ar šo pantu. Tomēr šīs sabiedrības tiesības piekļūt dokumentiem piemēro attiecībā uz Eiropas Savienības Tiesu, Eiropas Centrālo banku un Eiropas Investīciju banku tikai tajos gadījumos, kad tās veic administratīvus pienākumus.
- (5) Tāpēc Regula (EK) Nr. 1049/2001 attiecīgi jāgroza,

³ OV L 145, 31.5.2001., 43. lpp.

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants

Regulu (EK) Nr. 1049/2001 groza šādi.

1. Regulas 1. panta a) punktu aizstāj ar šādu punktu:

„a) noteikt tos principus, nosacījumus un ierobežojumus, pamatojoties uz sabiedriskām vai privātām interesēm, kas reglamentē Līguma par Eiropas Savienības darbību 15. panta 3. punktā paredzētās sabiedrības tiesības piekļūt 3. panta c) punktā definēto Eiropas Savienības iestāžu dokumentiem, nodrošinot sabiedrībai iespējami plašāku piekļuvi tiem;”

2. Regulas 2. panta 3. punktu aizstāj ar šādu punktu:

„3. Šī regula attiecas uz visiem kādas 3. panta c) punktā definētas iestādes dokumentiem, tātad uz dokumentiem, ko tā ir izdevusi, saņēmusi vai kuri ir tās rīcībā un skar jebkuru Eiropas Savienības darbības jomu. Šī regula attiecas uz Eiropas Savienības Tiesu, Eiropas Centrālo banku un Eiropas Investīciju banku tikai tajos gadījumos, kad tās veic administratīvus pienākumus.”

3. Regulas 3. pantam pievieno šādu c) punktu:

„c) „iestādes” ir Eiropas Savienības iestādes, struktūras, biroji un aģentūras, tostarp Eiropas Ārējās darbības dienests.”

2. pants

Šī regula stājas spēkā trešajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs*

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*